

Helsefrivillighetens bidrag under korona

Daniel Arnesen, Bernard Enjolras, Vibeke Wøien Hansen og Karl Henrik Sivesind

Funn sammenstilt for Stiftelsen Dam i forbindelse med Helsefrivillighetens dag 2022

Senter for forskning på
sivilsamfunn & frivillig sektor

Hva er helsefrivilligheten?

Helsefrivilligheten defineres her som organisasjoner innen aktivitetskategoriene helse, pleie og redningsarbeid, sosiale tjenester og organisasjoner for syke og personer med nedsatt funksjonsevne. Dette omfatter både organisasjoner som er medlemmer og/eller har søkerrett hos Stiftelsen Dam og andre organisasjoner med helserelaterte formål.

Funnene i denne oppsummeringen er basert på:

Befolkningsundersøkelse om frivillig innsats i forbindelse med korona utført i 2020: N = 4003, svarprosent = 41. Undersøkelsen er nokså representativ for befolkningen. Skjevheter er korrigert ved vektning.

Nasjonal organisasjonsundersøkelse utført i 2021 om aktiviteter organisasjonene hadde i 2020: N = 508, svarprosent = 17. Nasjonalt stratifisert utvalg av organisasjoner i norske kommuner. Organisasjoner med ansatte er noe overrepresentert.

I tillegg trekker vi på spørreundersøkelser til frivillige i Røde Kors, Norske Kvinners Sanitetsforening og Norsk Folkehjelp Sanitet utført høsten 2021/vinteren 2022 om beredskap.

Frivillig innsats i forbindelse med pandemien

Befolkningsundersøkelse (N=4003) utført i koronatiden om frivillig innsats knyttet til pandemien

Sammenlikner vi de som har arbeidet frivillig for helseorganisasjon med de som arbeidet frivillig for andre organisasjoner eller ikke i det hele tatt, er det signifikant flere helsefrivillige som har:

- Gitt penger til frivillig organisasjon → **25 prosent**
- Gjort frivillig arbeid for organisasjoner → **21 prosent**
- Gjort frivillig arbeid direkte for andre → **9 prosent**

Dette betyr at helseorganisasjonene har vært en spesielt viktig kanal for å mobilisere individuell innsats i forbindelse med pandemien.

Helsefrivillighetens aktiviteter under pandemien

Har deres organisasjon gjort noe av det følgende i forbindelse med koronasituasjonen? (N=426)

Det er spesielt informasjonsrettet arbeid som utmerker seg blant aktivitetene.

- Hele **94 prosent** av helseorganisasjonene og **91 prosent** av de andre organisasjonene oppgir å ha gitt informasjon og råd til medlemmer.
- **73 prosent** blant helseorganisasjonene har også gitt informasjon og råd til andre mot **50 prosent** blant resten av organisasjonene. Denne forskjellen er signifikant.

Helsefrivilligheten utmerker seg også ved å ha:

- Drevet aktiviteter for barn og unge → **35 prosent**
- Koordinert hjelpetiltak for risikogrupper → **33 prosent**
- Rekruttert frivillige til hjelpeinnsats → **21 prosent**
- Koordinert hjelpetiltak for andre grupper med bistandsbehov → **19 prosent**

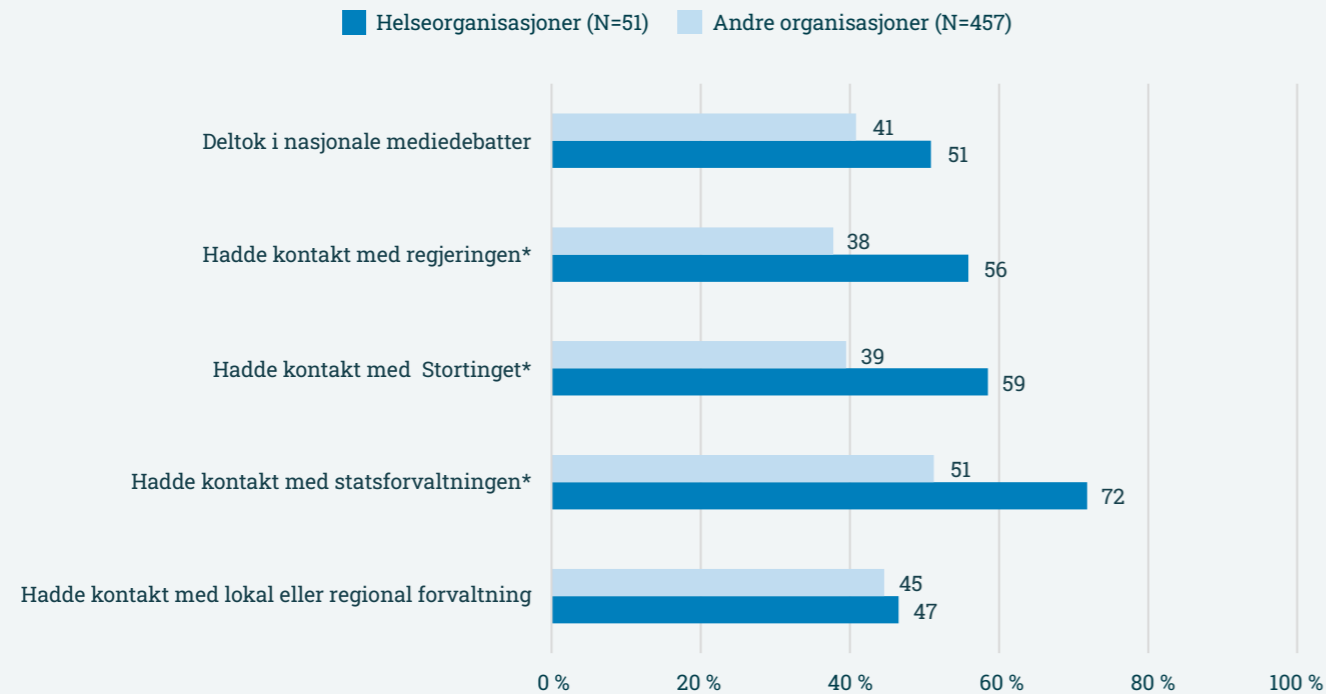
Alle disse er signifikante (merket med*) forskjeller sammenliknet med andre organisasjoner.

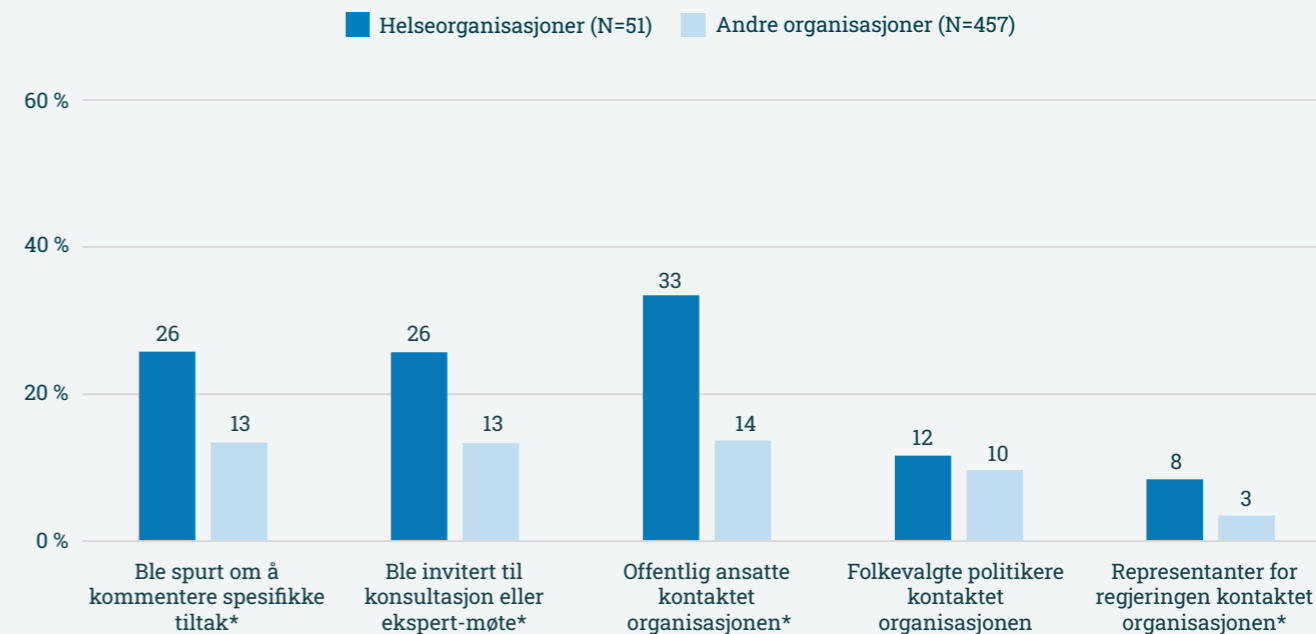
I Norsk Folkehjelp Sanitet, Norske Kvinners Sanitetsforening og Rødkors Hjelpekorps har en **klar majoritet** av de frivillige også gjort en innsats i forbindelse med korona. Blant oppgavene som utmerker seg hos disse tre organisasjonene finner vi vaksinerings, formidling og utdeling av informasjon om smittevern, transportoppdrag og koronatesting.

Koronakontakt mellom myndigheter og organisasjoner

Organisasjonenes kontakt med myndigheter og deltakelse i offentlig debatt

Myndighetenes kontakt med organisasjonene

Helseorganisasjonene hadde i større grad enn andre organisasjoner kontakt med regjeringen, Stortinget og statsforvaltningen. Helseorganisasjonene ble også i større grad spurt om å kommentere på spesifikke tiltak, invitert til konsultasjon eller ekspertmøte og kontaktet av offentlige ansatte enn andre organisasjoner i forbindelse med pandemien.

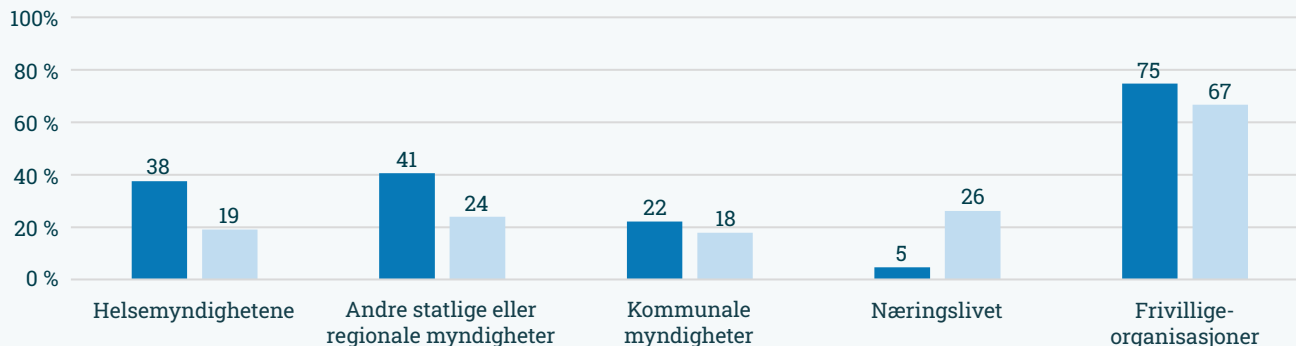
Samarbeid med andre under pandemien

60%

av organisasjoner i helsefrivilligheten samarbeidet med andre om konkrete tiltak eller aktiviteter i forbindelse med koronapandemien.

Hvem samarbeidet organisasjonene med?

■ Helseorganisasjoner (N=30) ■ Andre organisasjoner (N=199)

Helseorganisasjonene har samarbeidet med andre spesielt når det gjelder følgende aktiviteter:

Gi informasjon til allmennheten (**55 prosent**) og risikogrupper (**47 prosent**) samt drive aktiviteter for sårbare grupper (**53 prosent**) og for barn og unge (**38 prosent**). På disse fire aktivitetene har også helseorganisasjonene samarbeidet med andre i større grad enn det de andre organisasjonene har gjort.